

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра **Права** (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Голубов А.Є.
(підпис) (ініціали та прізвище)

« 31 » серпня 2022 р.

**СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО (КУРСОВА РОБОТА)

Галузь знань: 08 Право
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 081 Право
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: Право
(найменування освітньої програми)

**Рівень вищої освіти:
*перший (бакалаврський)***

Силабус введено в дію з 01.09.2022 року

Харків – 2022 р.

Розробник: Гордеюк Алла Олександрівна, кандидат юридичних наук,
доцент кафедри права гуманітарно-правового
факультету

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Робоча програма навчальної дисципліни

розглянуто на засіданні кафедри Права
(назва кафедри)

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2022 р.

Завідувач кафедри д.ю.н, доцент

Спіцина Г.О.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 08 Право <small>(шифр і найменування)</small> Спеціальність 081 Право Освітня програма Право Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)	Цикл загальної професійної підготовки
Кількість модулів – 1		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів – 2		2022/2023
Індивідуальне завдання _____ <small>(назва)</small>		Семестр
Загальна кількість годин – 44/60		6-й
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента – 2,75		Лекції*
		30 годин
		Практичні, семінарські*
		16 годин
		Лабораторні*
	_____ годин	
	Самостійна робота	
	44 години	
	Вид контролю	
	Диф. залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 44/60

* Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування знань про правове регулювання цивільних правовідносин та навиків щодо застосування цивільного законодавства.

Завдання:

Вивчити зміст Особливої частин цивільного права, навчити студентів навичок самостійної роботи на практиці, розуміти та коректно тлумачити норми цивільного законодавства, а також застосовувати їх при вирішенні певних цивільних справ. Засвоїти основні категорії та поняття цивільно-правових інститутів, базою для яких є Конституція України та чинне законодавство. Досконало знати зміст актів цивільного законодавства, теоретичних досліджень, що стосуються загальних положень цивільного права, зобов'язальних відносин, відносин права власності, права інтелектуальної власності, спадкових відносин. Засвоїти різні концептуальні погляди науковців, дискусійні положення з найбільш важливих питань у науці цивільного права. Напрацювати вміння критично обмірковувати проблемні питання, щоб мати про них свою аргументовану думку. Розвивати правове мислення, що допоможе правильно орієнтуватися у матеріалі. Детально вивчати конспекти лекцій, навчальні підручники, навчальні посібники, додаткову літературу, що має сприяти коректному тлумаченню цивільно-правових норм та застосуванню їх до конкретних юридичних обставин. І у результаті

знати:

- пріоритетні напрямки розвитку цивілістичної науки;
- пріоритетні напрямки подальшого розвитку досліджень за обраними темами курсових робіт;
- основні етапи досліджень за обраними темами;
- стан чинного законодавства, що складає правове забезпечення правового інституту, що досліджується;
- основні наукові доробки цивілістів за темами курсових робіт.

вміти:

- вільно орієнтуватися у системі нормативних актів за обраною темою;
- здійснювати науковий пошук матеріалу для виконання поставленої мети з використанням загальнонаукових та спеціальних методів наукового пізнання;
- використовувати матеріали судової практики;
- виявляти прогалини у чинному законодавстві;
- робити самостійні висновки за результатами дослідження;
- публічно представляти матеріал при захисті курсової роботи.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК).

- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні компетентності (СК).

– СК 7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

– СК 8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

– СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

– СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

– СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

– СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації

– СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

– ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

– ПРН 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

– ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

– ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

– ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

– ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

– ПРН 7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

– ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

– ПРН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

– ПРН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так

і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.

- ПРН 11. Володіти базовими навичками риторики.
- ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.
- ПРН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.
- ПРН14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.
- ПРН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
- ПРН 16. Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності.
- ПРН 17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
- ПРН 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.
- ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.
- ПРН 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
- ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
- ПРН 22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.
- ПРН 23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Міждисциплінарні зв'язки: цивільний процес, господарське право, господарський процес, інформаційне право, міжнародне приватне право, право інтелектуальної власності (за спеціалізацією)

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовний модуль 1. Вимоги до змісту і оформлення курсової роботи. Обрання теми курсової роботи

Тема 1. Загальні вимоги до змісту і оформлення курсової роботи.

Тема 2. Обрання теми курсової роботи.

Тема 3. Складання та затвердження плану роботи.

Тема 4. Визначення та корегування наукового апарату роботи.

Тема 5. Написання вступу до курсової роботи.

Змістовний модуль 2. Написання тексту розділів, висновків курсової роботи.

Захист курсової роботи.

Тема 6. Перевірка 1-го розділу курсової роботи.

Тема 7. Перевірка 2-го розділу курсової роботи.

Тема 8. Перевірка 3-го розділу курсової роботи.

Тема 9. Перевірка висновків та бібліографічного апарату курсової роботи.

Тема 10. Вимоги до публічного представлення роботи.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	пр.	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовний модуль 1. Вимоги до змісту і оформлення курсової роботи. Обрання теми роботи.					
Тема 1. Загальні вимоги до змісту і оформлення курсової роботи.	2,5		0,5		2
Тема 2. Обрання теми курсової роботи.	2,5		0,5		2
Тема 3. Складання та затвердження плану роботи.	2,5		0,5		2
Тема 4. Визначення та корегування наукового апарату роботи.	2,5		0,5		2
Тема 5. Написання та перевірка вступу до курсової роботи	8		2		6
Разом за змістовим модулем 1	18		4		14
Змістовний модуль 2. Написання тексту розділів висновків курсової роботи. Захист курсової роботи					
Тема 6. Перевірка 1-го розділу курсової роботи	10		3		7
Тема 7. Перевірка 2-го розділу курсової роботи	10		3		7
Тема 8. Перевірка 3-го розділу курсової роботи	9		3		6
Тема 9. Перевірка висновків та бібліографічного апарату курсової роботи.	8		2		6
Тема 10. Вимоги до публічного представлення роботи.	5		1		4
Разом за змістовним модулем 2	42		12		30
Усього годин	60		16		44

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні вимоги до змісту і оформлення курсової роботи	0,5
2	Обрання теми курсової роботи	0,5
3	Складання та затвердження плану роботи	0,5
4	Визначення та корегування наукового апарату роботи	0,5
5	Написання та перевірка вступу до курсової роботи	2
6	Перевірка 1-го розділу курсової роботи	3

7	Перевірка 2-го розділу курсової роботи	3
8	Перевірка 3-го розділу курсової роботи	3
9	Перевірка висновків та бібліографічного апарату курсової роботи.	2
10	Вимоги до публічного представлення роботи	1
	Разом	16

6. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

7. Теми лабораторних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

8. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні вимоги до змісту і оформлення курсової роботи	2
2	Обрання теми курсової роботи	2
3	Складання та затвердження плану роботи	2
4	Визначення та корегування наукового апарату роботи	2
5	Написання та перевірка вступу до курсової роботи	6
6	Перевірка 1-го розділу курсової роботи	7
7	Перевірка 2-го розділу курсової роботи	7
8	Перевірка 3-го розділу курсової роботи	6
9	Перевірка висновків та бібліографічного апарату курсової роботи.	6
10	Вимоги до публічного представлення роботи	4
	Разом	44

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальні заняття навчальним планом не передбачені.

10. Методи навчання

Проведення практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні, навчальні посібники), а також з підручниками, науковою літературою, електронним ресурсом.

11. Методи контролю

Перевірка вступу, розділів курсової роботи (поточного контроль), диференційний залік (фінальний контроль).

12. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

12.1. Розподіл балів, які отримують студенти за виконання курсової роботи

Теоретична частина	Практична частина	Захист роботи	Сума
до 50	до 30	до 20	100

12.2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг **знань** для одержання позитивної оцінки:

- пріоритетні напрямки розвитку цивілістичної науки;
- пріоритетні напрямки подальшого розвитку досліджень за обраними темами курсових робіт;
- основні етапи досліджень за обраними темами;
- стан чинного законодавства, що складає правове забезпечення правового інституту, що досліджується;
- основні наукові доробки цивілістів за темами курсових робіт.

Необхідний обсяг **вмінь** для одержання позитивної оцінки:

- вільно орієнтуватися у системі нормативних актів за обраною темою;
- здійснювати науковий пошук матеріалу для виконання поставленої мети з використанням загальнонаукових та спеціальних методів наукового пізнання;
- використовувати матеріали судової практики;
- виявляти прогалини у чинному законодавстві;
- робити самостійні висновки за результатами дослідження;
- публічно представляти матеріал при захисті курсової роботи.

12.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Орієнтуватися у системі нормативних актів за обраною темою. Розкривати питання відповідно до затвердженого плану роботи, надавати коректні базові поняття за обраною тематикою курсових робіт. Коректно оформити курсову роботу відповідно вимогам до даного виду робіт. Вчасно надавати роботу на перевірку. Скласти доповідь до захисту курсової роботи та публічно представити роботу. Відповідати на поставлені питання під час захисту курсової роботи.

Добре (75-89). Продемонструвати необхідний рівень знань та умінь у відповідності з робочою програмою. Впевнено орієнтуватися у системі нормативних актів, що становлять правове забезпечення обраної теми курсової роботи. Систематичне відвідування практичних занять, відсутність пропусків занять без поважних причин. Своєчасно подавати матеріали на перевірку та своєчасно їх виправляти відповідно із зауваженнями керівника курсової роботи. Коректно оформити курсову роботу. Сформулювати самостійні аналітично-наукові висновки. Продемонструвати змістовний бібліографічний матеріал. Підготувати самостійну доповідь для

захисту курсової роботи та грамотна публічно представити свій матеріал. Коректна відповідати на питання під час захисту роботи.

Відмінно (90-100). Продемонструвати високий рівень знань та вмій відповідно вимогам робочої програми. Систематичне відвідування практичних занять, відсутність пропусків занять без поважних причин. Виявляти самостійність та науковий підхід під час написання роботи. Вільно та впевнено орієнтуватися у системі актів цивільного законодавства, що становлять правове забезпечення обраної сфери дослідження. Своєчасно надавати роботу на перевірку. Зробити самостійні наукові напрацювання за темою роботи. Активно вивчати та посилалися у роботі на науковий доробок цивілістів, матеріали судової практики науково-довідкову літературу тощо. Оформити роботу відповідно вимогам до цього виду робіт. Скласти коректний та змістовний бібліографічний список використаних джерел. Підготувати самостійну доповідь щодо захисту курсової роботи із зазначенням своїх наукових висновків за темою роботи. Грамотна та впевнено публічно представити роботу під час її захисту. Впевнено та коректна відповідати на питання.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Написання й оформлення курсових робіт і рефератів з юридичних дисциплін: Метод. рекоменд./ Гуцу С. Ф. Харків. Нац. аерокосм. ун-т «Харківський авіац. ун-т».2018. 47 с.
2. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД).

14. Рекомендована література

Нормативні акти :

1. Конституція України, прийнята Верхов. Радою України 28.06.1996 р., 254к/96-вр (із змін. і доповн.).
2. Цивільний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI (із змін. і доповн.).
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. № 1615-IV (із змін. і доповн.).
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (із змін. і доповн.)
5. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 р. № 1798-XII (зі змін і доповн.)
6. Сімейний кодекс України від 15.05.2002 р. № 2947-III (із змін. і доповн.)
7. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768 (із змін. і доповн.)
8. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4595-IV (із змін. і доповн.)
9. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (із змін. і доповн.)
10. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001р. № 2341-III (із змін. і доповн.)
11. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 03.12.1986 р. № 2768 (із змін. і доповн.)
12. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 р. № 2769-IV (із змін. і доповн.)
13. Про інформацію : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI (із змін. і доповн.)

14. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996 р. № 236/96-ВР (із змін і доповн.)
15. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII (із змін. і доповн.)
16. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI (зі змін. і доповн.).
17. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю : Закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII.
18. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII (із змін. і доповн.).
19. Про судоустрій та статус суддів : Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII . (із змін. і доповн.).
20. Про третейські суди : Закон України від 11.05.2005 р. № 1704- IV (із змін. і доповн.).
21. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів : Закон України від 02.07.2017 р. № 1403-VII (із змін. і доповн.).
22. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV (із змін. та доповн.).
23. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-XII (із змін. і доповн.)
24. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних : Закон України від 23.03.2000 р. № 2514-VIII (із змін. і доповн.)
25. Про кінематографію : Закон України від 13.01.1993 р. № 9/98-ВР (із змін. і доповн.)
26. Про телебачення і радіомовлення: Закон України від 21.12. 1993 р. № 3759-XII (із змін. і доповн.)
27. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-XII (із змін. і доповн.)
28. Про охорону прав на промисловий зразок : Закон України від 15.12.1993 р. № 3688-XII (із змін. і доповн.)
29. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-XII (із змін. і доповн.)
30. Про топографії інтегральних мікросхем : Закон України від 05.10.1997 р. 621/97-ВР (із змін. і доповн.)
31. Про охорону прав на сорти рослин : Закон України від 21.04.1994 р. № 3116-XII (із змін. і доповн.)
32. Про охорону прав на географічні зазначення походження товарів : Закон України від 16.06.1999 р. (із змін. і доповн.)
33. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-XII (із змін. і доповн.)
34. Про нотаріат : Закон України від 02.09.1993 р. № 3425-XII (із змін. і доповн.)
35. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI (із змін. і доповн.)
36. Про безоплатну правову допомогу : Закон України від 02.06.2011 р. № 3460-VI (із змін. і доповн.).
37. Постанова Пленуму ВСУ «Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди» від 31.03.1995 р. № 4. [URL:http://zacon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-95#Text](http://zacon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-95#Text)
38. Постанова Кабінету Міністрів України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 25.12.2015 р. №1127.[URL:http://zacon.rada.gov.ua/laws/show/1127-2015-n#Text](http://zacon.rada.gov.ua/laws/show/1127-2015-n#Text)

39. Постанова Верховної Ради України «Про право власності на окремі види майна» від 17.06.1992 р. № 2771-ХІІ. URL: <http://zacon.rada.gov.ua/laws/show/2471-12#Text>
40. Постанова Пленуму ВСУ «Про судову практику у справах про спадкування від 30.05.2008 р. № 7. URL: <http://zacon.rada.gov.ua/laws/shows/v007700-08/>
41. Про судову практику розглядання цивільних і кримінальних справ про спадкування: Лист Вищого спеціалізованого суду України від 16.05.2013 р. № 24-753/04-13. URL: <http://zacon.rada.gov.ua/laws/show/v-753740-13#Text>
42. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 9.09.1886 р. URL: http://zacon.rada.gov.ua/laws/show/995_05
43. Паризька конвенція про охорону прав промислової власності від 20.03.1883 р. URL: http://zacon.rada.gov.ua/laws/show/995_123
44. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14.04.1891 р. URL: http://zacon.rada.gov.ua/laws/shows/995_134#Text

Навчальна література :

Базова

1. Цивільне право: підруч. у 2-х т./ В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, В. М. Домашенко та ін. Харків : Право, 2017. Т. 1. 656 с.
2. Дзера О. В. Цивільне право України : Загальна частина: підруч. Київ : Юрінком Інтер, 2018. 976 с.
3. Цивільне право України. Загальна частина : підруч. / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецов. 2-е вид. Київ : Юрінком Інтер, 2014. 976 с.
4. Цивільне право України : Загальна частина : підруч. / І. А. Бірюков, О. Ю. Заїка, С. С. Бичкова; за ред. І. А. Бірюкова, О. Ю. Заїки. 3-є вид. – Київ : Алерта, 2014. 510 с.
5. Цивільне право: Загальна частина : підручник/ Іванюта Н. В. , Ніколенко Л.М., Буга В. В. та ін. Київ: Дакор, 2021. 312 с.
6. Світличний О. П. Право інтелектуальної власності: підручник. Київ: НУБіП України, 2017. 355 с.
7. Терещук Г. А. Цивільне право: конспект лекцій. – Луцьк : ЛНТУ, 2017. – 267 с. URL : http://civilne_pravo7861830>>data>>us...861830.pdf
8. Українське цивільне право: навчальний посібник/ за ред. Ю. О. Заїки. 3-є вид. перероб. та доп. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 358 с.
9. Кухарев О. Є. Спадкове право України: підруч. Київ: Алерта, 2020. 362 с.
10. Спадкове право: навч. посіб. для студ вищ. навч. закл. / кол. авт.; кер. авт. кол. канд. юрид. наук. доц. Нестерцова-Собакарь О. В. Дніпр: Днепропетров. держ ун-т внутр. справ, 2017. 164 с.
11. Майданик Р. А. Речове право: підруч. Київ: Алерта, 2019. 1102 с.
12. Право власності : навч. посіб. / Харитонов Є. О., Харитонova О. І., Некіст К. Г. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. 256 с.
12. Судові рішення Верховного Суду України в цивільних справах 2011/ВСУ / за заг. ред. А. Г. Яреми. Київ: Юрінком Інтер, 2013. 256 с.
13. Харитонova О. І. Право інтелектуальної власності: підруч. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 540 с.

Допоміжна

1. Антологія української юридичної думки в 6 т. / редкол. Ю. С. Шемшученко (голова) та ін. Київ : Вид Дім «Юрид. книга»
2. Енциклопедія цивільного права України [Текст] / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України Київ : ІН Юре, 2009. 820 с.
3. Дзера, О. В. Вибране: Збірник наукових праць. Київська школа цивілістики/ О. В. Дзера. Київ: Юрінком Інтер, 2016. 872 с.
4. Заїка, Ю. О. Становлення і розвиток спадкового права в Україні: монографія/ Ю. О. Заїка. Київ: КНТ, 2007. 288 с.

5. Комаров В. А. Лікарські засоби як об'єкти цивільних прав: автореф. дис. ...канд. юрид. Наук/ В. А. Комаров. Київ, 2012. 21 с.
6. Майданик, Р. Наука цивільного права України : поняття, предмет, методологія / Р. Майданик //Про українське право: часоп. каф. теорії держави та права Київ. нац. ун-ту ім. Т. Г. Шевченко. Київ : Грамота, 2009. Час .IV. С. 100-111.
7. Майданик, Р. Співвідношення галузей публічного і приватного права. Юрид. вісн. України. 2010. № 13-14.
8. Томаров, И. Е. К вопросу о природе и системе объектов гражданских правоотношений и объектов интеллектуальных правоотношений. Альм. цивилистики: сб. ст. Киев : Алеута: КНТ: Центр учеб. лит. 2009. Вып. С. 78-95.
9. Устименко, О. А. Тварина як об'єкт права власності (цивільно-правовий аспект): автореф. дис. ... канд. юрид. наук . Київ, 2014. 20 с.
10. Харитонов, Є. О. Цивільні правовідносини [Текст]: навч. посіб. / Є. О. Харитонов, О. І. Харитонova . – Київ : Істина, 2008. – 304 с.
11. Ківалов, С. В. Цивільне право України (традиції та новації) : монографія / С. В. Ківалов та ін.; за заг. ред Є. О. Харитонova, Т. С. Ківалової, О. І. Харитонovoї. Одеса : Фенікс, 2010. 700 с.
12. Цивільне право України : підруч. в 2-х т./ за ред. Є. О. Харитонova, Н. Ю. Голубевої. Харків : ТОВ «Одіссей», 2010. Т. 1. 832 с.
13. Романовська, З. Українське цивільне право : підруч. / З. Романовська. Київ : Правова єдність, 2009. 500 с.
14. Цивільний кодекс України : наук-практ. комент. / Є. О. Харитонов, В. В. Завальнюк, І. М. Кучеренко та ін.; за заг. ред. Є. О. Харитонova, Н. Ю. Голубевої. 7-е вид. Харків: ТОВ «Одіссей», 2011. 1216 с.
15. Цивільний кодекс України : наук.-практ. комент. / за ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : Страйд, 2009. 929 с.
16. Постанови пленуму Верховного Суду України у цивільних справах. Київ : Алерта: ЦУЛ, 2011. 400 с.

Інформаційний ресурс

1. <http://rada.gov.ua>. – веб-сторінка Верховної Ради України.
2. <http://www.kmu.gov.ua>. – веб-сторінка Кабінету Міністрів України.
3. www.scourt.gov.ua. – веб-сторінка Верховного Суду
4. <http://www.nau.kiev.ua>. – веб-сторінка нормативні акти України.
5. <http://www.liga.net>. – веб-сторінка пошуковий сервер українського законодавства LIGA.
6. <http://www.upr.org.ua>. – веб-сторінка український правозахисний портал.
7. <http://www.yurpractika.com>. – веб-сторінка “Юридична практика”.
8. <http://www.yur-gazeta.com>. – веб-сторінка “Юридична газета”.
9. <http://www.avtoreferat.ukrlib.org>. – веб-сторінка каталог авторефератів дисертацій.
10. <http://www.lawukraine.com>. – веб-сторінка каталог українського юриста.